

K důslednému splnění úkolů RMNO ČSSR pro přípravu vojsk ČSLA

Pro další prohlubování vedoucí úlohy komunistické strany v ČSLA mají zásadní význam stranické a vojenskopolitické dokumenty, především usnesení sjezdů, závěry zasedání ÚV KSČ, Rozkaz ministra národní obrany ČSSR pro přípravu vojsk a Směrnice ministra národní obrany ČSSR a náčelníka hlavní politické správy ČSLA pro stranickopolitickou práci v Československé lidové armádě ve výcvikovém roce.

Realizace stranických usnesení a vojenskopolitických dokumentů je hlavním a určujícím úkolem velitelů, příslušníků štábů, politických orgánů a funkcionářů KSČ. Je tomu tak proto, neboť úkoly a požadavky tam uvedené jsou nejvyšším stupněm poznání, nejpřesněji odrážejí zákonitosti vývoje společnosti a armády a odpovídají tedy objektivním potřebám zdokonalování stylu práce velitelů a politických pracovníků.

Závěry, které postihují stranická usnesení i RMNO ČSSR pro přípravu vojsk, jsou ztělesněním jednoty teorie a praxe, neboť obohacují i teorii. Jestliže se marxisticko-leninská teorie rozvíjí v praktické činnosti strany, včetně jejího působení v ČSLA, především v jejích ústředních orgánech, potom stranická usnesení jsou i základními teoretickými východiskem pro realizaci úkolů vojenské politiky strany v ČSLA. Každé usnesení nejvyšších orgánů strany, požadavky vtělené do vojenskopolitických dokumentů mají své vědecké základy, základní ideje, z jejichž hlediska řeší konkrétní otázky určité oblasti života socialistické společnosti i ozbrojených sil.

Za stručnou formulaci vojenskopolitických dokumentů se skrývá výsledek dlou-

hodobého studia společenské i vojenskopolitické praxe, hluboké analýzy, syntézy a tvůrčího rozvoje teorie. Proto je nutné studovat vědecké základy vojenskopolitických dokumentů a seznamovat podřízené velitele, štáby a vojáky s marxisticko-leninskou teorií v podobě konkrétních úkolů vojenské politiky strany. Je nutné však zdůraznit, že v nedostatečném chápání vědecké podstaty těchto dokumentů tkví i kořeny jejich mechanického a nikoli tvůrčího plnění. Jestliže teoretická podstata dokumentů nebo usnesení strany není dostatečně ujasněna, potom chybí i podněty a metoda pro jejich rozpracování v podmínkách práce štábů, politického orgánu, stranické organizace.

Na objasňování podstaty vojenskopolitických dokumentů a jejich realizaci se podílí politickovychovná i organizátorská práce. Politickovychovná práce sleduje především požadavek důkladného seznámení a vysvětlení teoretických problémů i praktických úkolů, z nichž dokumenty vycházejí, usiluje o přeměnu získaných poznatků v komunistické přesvědčení o jejich správnosti. Organizátorská práce zabezpečuje, aby si na základě komunistického přesvědčení velitelé a političtí pracovníci osvojili metodu, která vede k řešení stanovených úkolů, aby ostatní příslušníci armády uvědoměle a aktivně přistupovali k plnění konkrétních vojenských povinností.

Usnesení komunistické strany a vojenskopolitické dokumenty, především Rozkaz ministra národní obrany ČSSR pro přípravu vojsk ve výcvikovém roce, jsou výsledkem praktického využití marxistické dialektické metody k objasnění vojenskopolitické praxe

a k přetváření socialistické společnosti i její armády.

Při prosazování RMNO do podmínek života vojsk, činnosti velitelských orgánů, štábů i politických orgánů vystupuje do popředí požadavek vědeckosti řízení jako základu organizátorské práce, který vychází ze znalostí objektivních zákonů vývoje vojenství, socialistické vojenské vědy i stavu vojskopolitické praxe. Vědeckost řízení však nemůže být uplatňována v současné etapě výstavby naší socialistické armády jen v jejích ústředních orgánech, rozkazech, nařízeních a směrnicích, které vydávají. Potřeba širokého růstu iniciativy a aktivity v této oblasti staví tento požadavek velmi naléhavě i před velitelské a politické orgány nižších stupňů.

Vědeckost řízení společenských i vojskopolitických procesů je objektivní nutnost. Úsilí o zvyšování jeho úrovně vytváří ve svých důsledcích předpoklad pro zkvalitňování leninského stylu práce všech velitelů, politických orgánů i stranických organizací.

Základem konkrétního přístupu k vědeckosti řízení v současnosti by měla být široce rozvinutá poznávací činnost, která plně vychází z RMNO pro přípravu vojsk ČSLA, diferencovaná podle jednotlivých stupňů řízení a zaměřená k plnému využívání informací vojenské vědy i společenských věd, sociologických, statistických i jiných údajů a výzkumů.

Při rozvíjení politickovýchovné a organizátorské práce k důslednému splnění úkolů RMNO pro přípravu vojsk je nutné si uvědomit, že tento základní vojskopolitický dokument tvoří jednotlivý celek — jak část hodnotící, kde jsou zevšeobecněny zkušenosti z plnění úkolů ve všech hlavních oblastech života armády v minulém roce, tak především jádro dokumentu s obsahem úkolů v přípravě vojsk ČSLA.

V této oblasti půjde především o aktivitu při realizaci výsledků celoarmádního shromáždění z 28. 8. 1985, zabezpečení splnění Směrnic ministra národní obrany ČSSR a náčelníka HPS ČSLA pro práci s výsledky 15. zasedání ÚV KSČ a splnění úkolů, které uložil ČSLA XVII. sjezd KSČ. Smyslem aktivního přístupu k jejich realizaci je prosazení vysoké náročnosti a odpovědnosti za dosahované výsledky, zásadovost v hodnocení práce a nesmiřitelnost k nedostatkům.

Pro velitele, štáby a politické orgány to mimo jiné znamená plně využít a zužitkovat bohatství názorů a podnětů, které přinesly výroční členské schůze základních organizací KSČ a konferencí strany. Tvoří jeden z významných zdrojů rozvoje široké

politické a pracovní aktivity komunistů i nestraníků k jejich další mobilizaci za úspěšné splnění úkolů výcvikového roku. Předpokladem této další aktivity a iniciativy však je i zodpovědné a včasné řešení připomínek a námětů, které ze stranických jednání vzešly. Právě do této oblasti směřuje plnění metody jednotného a družného úsilí velitelů, politických orgánů a stranických organizací v současnosti. Přístup velitele, komunisty spočívá v tom, že nechápe metodu kritické analýzy, kritiku a sebekritiku vůbec jako samoučel, nevyužívá kritiky a sebekritiky pouze ke konstatování nahromaděných problémů.

Současné je nutné organizovat studium všech materiálů, které objasňují linii strany přijatou jejím XVII. sjezdem. Především v základních formách politické přípravy je žádoucí realizovat hluboké studium materiálů XVII. sjezdu KSČ, čímž vytvářet předpoklady pro cílevědomý nástup ČSLA k plnění sjezdové linie.

Hlavní pozornost, zaměřená k realizaci cílů RMNO pro přípravu vojsk ve výcvikovém roce, směřuje do oblasti bojové a mobilizační pohotovosti. Jde o opatření, jejichž uskutečnění zabezpečuje připravenost naší armády za všech okolností a v každém okamžiku rychle a organizovaně zahájit všemi silami a prostředky rozhodnou činnost k úspěšnému odražení agresora, která v součinnosti s ostatními armádami členských států Varšavské smlouvy umožňuje spolehlivě ubránit suverenitu zemí socialistického společenství.

Politickovýchovná práce ve vztahu k bojové pohotovosti plní dvojí úkol. Jednak usiluje o pochopení politického významu bojové pohotovosti jako základního předpokladu splnění všech dalších úkolů, které jsou před armádou postaveny, jednak především musí směřovat k mobilizaci všech vojáků k jejich aktivnímu plnění. V každodenní politické, ideově výchovné a organizátorské práci musí jít především o prosazování požadavku komplexního přístupu k bojové pohotovosti. Tu je třeba, jak zdůraznil náčelník generálního štábu ČSLA generálplukovník Ing. M. Blahník, chápat jako komplex řady oblastí, které tvoří:

- upevňování morálně politického, psychického a fyzického stavu vojsk,
- zdokonalování způsobů přechodu vojsk z mírového stavu na válečný,
- připravenost velitelů a štábů účinně velet vojskům,
- schopnost vojsk mistrně ovládat bojovou techniku i zbraňové systémy a dovedně je využívat v boji,

- výtečná polní a letecká cvičnost,
- uvědomělá kázeň a organizovanost.

Na tyto požadavky navazuje souhrn dalších, např. kádrových, technických a týlových opatření.

Jako závažný požadavek, který umožňuje plnit v plném rozsahu bojovou a mobilizační pohotovost, je možné současně uvést umění politických orgánů, stranických organizací, SSM, všech komunistů a svazků mobilizovat morální a fyzické síly vojáků k plnění nejdůležitějších úkolů, před něž mohou být postaveni při zahájení i v průběhu bojové činnosti.

Vědecký přístup k řešení teoretických i praktických úkolů nepřetržitě bojové a mobilizační pohotovosti ČSLA i řízení celého armádního organismu vyžaduje od velitelských i politických orgánů neustálou analýzu všech uvedených oblastí (faktorů) a zveřejňování poznatků praxe s ohledem na nové podmínky a stále probíhající změny v mezinárodní politické situaci.

Bez ohledu na určité kosmetické úpravy v rétorice USA a jejich představitelů i spojenců po ženevské schůzce generálního tajemníka ÚV KSSS s. M. Gorbačova s prezidentem USA R. Reaganem plně platí závěr XXVII. sjezdu KSSS, který ukazuje, že: „Imperialismus vzhledem ke své společenské podstatě neustále plodí agresivní a dobrodružnou politiku... včetně pokusů řešit vlastní prohlubující se problémy na úkor socialismu.“ (Politická zpráva ÚV KSSS XXVII. sjezdu KSSS, Příloha Obrany lidu 27. 2. 1986, s. 3.)

Plně si uvědomovat tento stav, tato fakta, to pro politickou a ideově výchovnou práci velitelů a politických pracovníků znamená především zvyšovat politickou bdělost a osobní odpovědnost za komplexní chápání a důslednou realizaci požadavků bojové a mobilizační pohotovosti, a to jak ve vztahu k vlastní činnosti, tak i u všech podřízených.

Základem činnosti velitele a politického pracovníka je výchova a výcvik vojáků.

Vojákům předávají své znalosti, zkušenosti, rozvíjejí u nich potřebné morální a bojové vlastnosti. Vedou své podřízené, aby mistrně ovládli moderní bojovou techniku a zbraně a dovedli je používat v podmínkách soudobého boje, aby se vyznačovali uvědomělou kázní, organizovaností a tvůrčí aktivitou. Učit a vést vojáky ovšem dokáže pouze ten, kdo sám projevuje v práci stranický zápal a umí podnítit podřízené k vlasteneckým činům. V tom, že i za úkoly všedního dne vidí konečný cíl, že mají per-

spektivu v práci, že chápou zodpovědnost za budování socialismu a jeho obranu, v tom se projevuje političnost v práci příslušníků velitelského sboru naší armády.

Přistupovat ve své činnosti při realizaci RMNO pro přípravu vojsk a dalších vojenskopolitických dokumentů s vysokou politickou aktivitou, to znamená uplatňovat v praxi jednotu znalostí, přesvědčení a angažovanosti za realizaci vojenské politiky strany. Znamená to, prosazovat do jakéhokoliv konání stranickost, vždy a ve všem vycházet ze zájmu strany a lidu. V. I. Lenin v této souvislosti zdůrazňoval, že: „... věcné důvody mají převládat nad důvody osobními, každý osobní prvek musí být podřízen zájmům věci“. (Viz: Vzpomínky na V. I. Lenina. Praha 1958, s. 811.)

Do popředí vystupuje nyní při realizaci RMNO a splnění jeho úkolů i jednoznačný požadavek — **dále prohlubovat výchovnou funkci ČSLA a dosáhnout, aby se stala školou výchovy obránců a budovatelů socialistické vlasti.**

Realizovat tento náročný požadavek není možné bez zvýšení účinnosti ideově výchovné práce při upevňování marxistickoleninského světového názoru, socialistického vlastenectví, socialistického internacionalismu příslušníků armády. Významným předpokladem úspěchu je především dosažení těsnějšího spojení ideologického působení se životem a úkoly vojsk. Z tohoto hlediska je žádoucí plně využívat vybudovaného systému ideologické práce v ČSLA, od základních forem politické přípravy, stranického vzdělávání, politického vzdělávání SSM, masové politické práce i hromadných sdělovacích prostředků především k posilování odpovědnosti velitelského sboru za uskutečňování politiky komunistické strany v armádě, za dosaženou úroveň bojové pohotovosti a připravenost vojsk.

Prohlubování výchovné funkce ČSLA předpokládá mimo jiné zkvalitnění vojenskopolitické výchovy velitelského sboru, posilování jeho metodických, pedagogických a psychologických návyků a dovedností, učit ho (zvláště mladé a začínající kádry) spojovat politickou výchovu s organizačorskou prací.

S tím souvisí i zvyšování úlohy velitelů a náčelníků při usměrňování stranickopolitické práce na úkoly útvarů a svazků, růstu jejich schopnosti využívat ideově výchovné práce, činnosti organizací KSČ a SSM ke smelování a aktivizaci vojenských kolektivů.

Zápas za zlepšení výchovného úsilí v ČSLA nalézá svůj konkrétní obsah v po-

žadavku na dosažení rozhodného obratu v úrovni vojenské kázně a organizovanosti života.

V popředí stojí především prosazení důsledného splnění RMNO č. 012/1985, RMNO č. 018/1985 i nařízení NGŠ č. 17. Jak zdůraznil ministr národní obrany ČSSR generálplukovník Ing. M. Václavík na celoarmádním shromáždění 28. 8. 1985: "...zápas za další zvýšení kázně, řídicí a organizační práce je třeba považovat za prvořadý politický úkol. Musí se stát věcí stranické, politické i vojenské cti a odpovědnosti všech příslušníků naší armády a zvláště vojáků z povolání". (Viz: Obrana lidu 3. 9. 1985, s. 3.)

Celoarmádní shromáždění ukazuje i cesty k dosažení pozitivního obratu v kázní. Na tyto přístupy, které plní při zdokonalení politické práce s RMNO významnou úlohu, poukázal ve svém vystoupení náčelník HPS generálplukovník PhDr. J. Klícha.

Jde o to:

— spojit úsilí shora s mobilizací mas zdola; prací velitelů a politických orgánů vytvořit takový vztah vojáků k plnění vojenských povinností, že boj za vysokou uvědomělou kázeň se stane společnou věcí všech příslušníků armády,

— dosáhnout, aby každý příslušník velitelského sboru byl příkladem ukázněného vztahu k plnění vojenských povinností, vzorem dodržování řádů, režimu a organizovanosti v denním životě, při výcviku i v chování na veřejnosti,

— zvýšit nároky na příkladnost komunistů, činnost ZO KSČ i politických orgánů, které je bezprostředně řídí,

— mobilizovat vojenskou mládež k ukázněnému plnění vojenských povinností, především zkvalitněním činnosti organizací SSM,

— účinněji působit ideologickou prací na formování uvědomělého vztahu všech příslušníků armády k plnění vojenských povinností tak, aby pomáhala vytvářet náročné veřejné mínění ve vojenských kolektivech proti všem projevům narušování kázně. (Podrobněji viz Obranu lidu 5. 9. 1985).

Tyto přístupy přímo souvisí s rozvojem iniciativy a aktivity na počest XVII. sjezdu KSČ a 65. výročí jejího založení. Souvisí i s posilováním spojení vysoké odbornosti s promyšleným politickým přístupem zaměřeným k získávání příslušníků ČSLA k odpovědnému plnění těch nejsložitějších úkolů. To je spjato i s překonáváním šablonovitosti, vžitých návyků, které jsou mnohdy brzdou v práci. Plnou podporu je nutné naopak poskytovat těm, kteří si osvojili nové, odpovědnější přístupy a stojí v čele jejich prosazení do života vojsk.

Z tohoto hlediska je nutné považovat rozvíjení a stále zdokonalování politické, ideové výchovné a organizační práce, zaměřené k důslednému splnění RMNO pro přípravu vojsk ČSLA, za trvalý a vysoce politický úkol, který jednoznačně usměrňuje naši činnost.